

A' ROMAITSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG:
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indult BETSBÖL Pénteken 21. Septemberben 1792.

Elyséum 3-dik September.

Midőn az *Olympusi* tetőkön a' halhatatlanság-
nak itala mellett hájnalig múltott Lelkek
kedvekre nyugodnának — midőn a' *Vesta* Izüz-leán-
kái az *Apollo* szerelem-énekei mellett Kontra tánc-
tökat tántzólnának — midőn *Bachus*, a' hordók-
nak és sajtóknak szüretre való készítése közben,
Vulkánusra a' jó *Tokai* aszszú szőlő bort köszönget-
né — midőn az északának Isten-aszszonya a' ma-
ga Páváival a' több Isten-aszszonyoknak társasá-
gából virradt tájban haza fele kelzülne — nagy
kárma elik hirtelen ezen böldegők Országában —
15 Fráz *Pappai* és *Apátza* leányai érkezének ie *Ves-*
tának a' felső világról *Frantzia* Országból; kik Sept-
2-dikára

2-dikára virradó étzaka egyfzeriben lettenek vala *Párisban* a' felső Világi *Furiáknak* áldozatjaivá. — Mindenek szánakozásra és méltó boszszú-állásra indulának ezen nagy számu Isten szolgai lelkeinek irgalom nélkül való meg ölettetéseken. A' könyörületlen *Cháron* ezeken maga is szánakozásra indúlt, és ingyen vitte által őket az *Acheron* vizén.

A' leg-szembe tönőbb ezen meg-ölettetett *Verzalis* Szüz lekek közzül *Harnoncourt Grófné*, a' *Párisi Ursuláknak* Abbás Alszonya vala, ki-is következendő módon beszéllé elé az *Elyséumi* meg-rettent Lelkeknek a' 2-dik' Septembéri iszonyu vérontásokat: — „

„ Meg-érkeztvén *Párisba Verdün* Várofsának meg-vétele, és által látván az el-hatalmasodott *Factiónak* tagjai hogy az ő veszedelmek naponként közeledik, a' kétségben eséshez készülökhöz hasonló vakmerőséggel nyúltanak a' dologhoz, és az egész *Párisi* népet fegyverhez való kapásra, és a' határ szélek felé való indulásra lázzasztották. A' *Nemz. Gyűlés* meg-határozta Sept. 2 dikán, hogy a' harangok minden felé félre verettetvén, a' népnek az indulásra jel adattalsék. A' nép a' *Mrs* mezejére *Török-muzsika* szó mellett öfzve gyűlvén, mint ezze-veszett, dühösködik vala. A' jobban gondolkodók a' roszfz következéseket már előre rettegéssel gyanították. — Némellyek a' tolyongó sokaság közzül ezt kezdték egyfzer kiáltani: — „ a' belső ellenséget büntessük meg és irtsuk ki előbb, hogy-sem a' mi külső ellenségeink felé indúlnánk! „

„ Ezen ördögi kiáltás az *Enthusiásta* fülekben igen kedvesen hangzván, leg-első jel-adás vala a' mindjárt kezdetendő iszonyú vérontásra. Az ő dühöségeknak leg-első áldozatjává vált sok *Papok* azal vádoltattak, hogy azok a' nállok tanálatott *Kártya* formáju papirofsak, mellyeken egy *Zátlóval* és egy *kerefszettel* együtt ilyen irás szemléltetik vala: *Miserere mei Jesus!* bizonyoson még valamely jel-adásul fogtak volna nékiek szolgálni. „

„ A' „

„ A' dühösködő fokaság minden tömlőtzb en 12
— 14 — vagy 16 személlyeket válofztván ki itélő
Birákúl maga közzül, ezek formálták a' *Criminale*
Forumot. Minekutánna a' fogjok egyenként elő vé-
tettetvén, külömb külömb féle kérdések tétettenek
elejekbe, az után a' ki válofztatott itélő Birák köz-
zül egyik a' maga kezét a' fogolynak fejére tévén,
így szollott a' néphez : — „ gondoljátok é, hogy
lelkünk esmérete szerint ezen személlyt el-botsát-
hatjuk? „ — Ha a' nép azt felelte, hogy *igen* :
ekkor az ártatlan személly a' Birák kezéből ki bo-
tsáttatván, dárdák által veretett a' fokaság által
iszonyu kinok között keresztül. Ha pedig a' nép
a' Biráknak előbbi kérdésére ezt felelte, hogy *él-
jen a' Nemzet!* már ekkor a' fogoly minden bán-
todás nélkült szabadon botsáttatott. „

„ A' Királyné Udvari mesternőjének, Hertzeg
Alfzony *Lambellének* feje a' tömlőtzb en el-üttet-
vén, tsupa mezittelen hólt teste az utzákon hur-
tzoltatott szerte széljel. A' 264 Papokon kívül 186
Apátzók ölettettek meg. A' szegény Papok nyár-
sokba vonattattanak, némelleyeknek agyok velejo-
is öfzve rontatott. A' meg-ölettetteknek hólt tete-
meik az ugy nevezett *ujj-hidra* vitettetvén, min-
den, a' mi nállok tanáltatott, egy helyre gyűjtet-
telett. Mind azok, a' kik élelmekért, vagy egyéb
adótságok miatt fogságot szenvedtenek, szabadon
botsáttattanak; a' több fogjok közzül igen kevés
maradott életben. „

„ A' már tudva lévő meg-öletett fő személlyeknek
száma között vagynak az *Arlesi Ersek*, a' *Xaintesi*,
Beauvesi, Sz. *Poupouli* Püspökök 's több elé való papi
személlyek. Némelleyek a' férfi és alfzonyi renden
lévő meg-öletett személlyeket leg-alább-is 5-ezerre
számlálják. „

„ Az elején ezen méfzárulásnak nem közelített
a' Királyi Familiának lak helyéhez leg-kisebb ze-
nebona is. Hanem más nap u. m. 23 dikban itt is
kezdett nevekedeni a' félelem. A' Párisi Polgár-
mester

mester *Pétion* és a' Prokurátor *Manuel* előre megjelentenek vala ezen *Templom* nevezetű épületben, és midőn a' vezedelmet itt is nevedekni szemlélték volna, irás által tudtára adták, és javasolták a' Nemz. Gyűlésnek, hogy a' Királyi Familiát venné ismét a' maga ótalma alá. Ezt ugyan a' Nemzeti Gyűlés nem tselekedte, hanem ennek Praefese ó Deputátusokat rendelt, kik mint Commissáriusok a' Királyi Familiához küldettetvén, a' *Templomban* őrizet alatt lévő személyeknek meg bánthatatlanságáról való felelet ezekre bizattatott. A' mi illeti a' Királyi Familiából való személyeket, ezeken leg-kisebb ujj méltatlanság-is ennek alkalmatosságával el nem követtetett. Pántlikák által volt a' *Templom* körül az a' határ ki jegyeztetve, mellyet a' népnek által hágni nem vala szabad, és a' mely pántlikákat a' nép is olly nagy tiszteletben tartott, hogy azon belől lépni tellyességgel nem méréfzelt. — A' *Templom* béli Strázsák mindazonáltal sőt a' Király tselédjei-is ezen alkalmatossággal árestomba vitettenek, és ekkor már itt is nem kevés grádusra lépett vala a' félelem. — A' Városnak *Alarais* nevezetű oltálja, melly a' többek között még eddig leg tsendesebben viselte magát, el-tökéllette magában, hogy a' Királynak és Királyi Familiának épségben való meg-maradását minden módon munkálódja, és ennek számára egy nyugodalmas és bátorságos szállást szerezzen. „

„ Midőn Párisban ezen zürzavaros világ volna, 15. árestánsok érkezének-bé a' *Soafsoni* tábor-tól, kiket a' nép észébe vévén, a' néikült, hogy bűneiknek okát tudakozta volna, irgalmatlanul lel mélfárlotta mindeniket. „

„ Én magam-is — így folytatá továbbá ezen áratlan Abbás aszfizonvnak, *Hannoncourt* Grófné-nak árnyék-lelke az Elyséumban a' Párisi 2-dik Septembéri vér feredőnek Historiáját — én magam-is az *Apáturság* tömlötzében valék zárattatva. — Sem 72. elztendő öregségem — sem vallás-béli áhit-

talótságom — sem a' szegényekhez sok ízben megmútattott adakozóságom meg-nem tartoztatáhaták a' gyilkosokat a' velem való kegyetlenségtől. A' tömlőtzből ki hurtzoltatván, egyik gyilkos a' bal karomat döfte keresztül dárdájával, és éppen az a' háládatlan aszszony tsapta le fejemet nyakamról, a' kit 1784-ben az egész kemény télen által könyörülő szívvel tápláltam vala. Hol lehet a' világi történeteknek laistromai között ennél nagyobb háladalanságot keresni és tanulni! „

„ A' mi a' *Párisiak* hadi-készületeiket illeti, ezek tsupa vakmerő meg átalakodottságot jelentenek. A' Nemz. Gyűlés meg-határozta, hogy a' lárma ágvuk és harangok egész Frantzia Országban megszollatván, az egész fegyvert fogható Frantzia nép a' táborhoz való indulásra serkentessék. A' ki a' mostani Bétöltető Hatalomnak legkissebb ellenvétést bátorodik elejébe terjeszteni, halál a' fején: ugyan ezért, hogy ezen 6 Ministerekből álló hatalomnak méltósága a' nép előtt annál nagyobb beütületben tartattassék, még 12 személyeket rendelt a' Nemz. Gyűlés a' maga tagjai közzül-is melléje. — Sept. 4 dikétől fogva minden 6 órák alatt egy-egy ujj fegyveres Sereg indul *Párisból* a' tábor felé, és ez így fog mind addig tartani, valameddig tsak az egy *Páris Várofsa* 60-ezer embereket állított ki a' izélekre. A' körül fekvő *Departamentó*-mak is szüntelenül szállítják a' réájok szabatott *Sergeket* a' *Chaloni* térségek felé. — A' *Páris* körül készülő erősségeken dolgozó szorgalmatos kezek minden nap ezerenként álsák a' *Sántzokat*, kiket a' Nemz. Gyűlésnek minden nap 12 ujj tagjai, tulajdon kezeik által való példa-adásokkal öiztönöznek a' *Sántz-ásásra*.

A' 3 *Frantzia* táborok *Reims Várofsa* körül szándékoznak öszve jöni, és innen akarnak öszve kaptsoit erővel, az egyesült *Pruzzszus* és *Austriai* *Sergekre* réá ütni.

Landau Városát az Auszriai Sergek bé-rekesztve tartják, és sem ki, sem bé nem botsátanak senkit.

A' már régen bé-rekesztve lévő *Saarlouis* várossáról azt írják, hogy minekutánna a' miéinkkel vele is keményen kezdették volna a' játékot, e' következő 3 punktumokból álló jelentést küldötték ki ezen Városnak lakosai a' mi Sergeinkhez: — 1. *ben.*) Hogy ők a' nemességnek julsait meg-esmérik. — 2. *szor.)* A' meg nem esküdt Papokat meg-szenvedik, és — 3. *szor.)* Hogy a' háborunak le-tsendesítésére részekről mindent elkövetnek, tsak hogy a' miéink is őket tovább is ágyuztatni és gránátokkal üldözni szűnyenek meg.

Az Auszriai Gen. H. *Hohenlohé* alatt lévő Seregnek *Landau* alóli *Lothringia* felé való útozásáról és további próbájáról, ezt a' különös tudósítást tette a' Bétsi Hadi Fő Kantzellária közelebről közönségesse: — „

„ *Richemont* 5. *Sept.* — A' Hertz. *Hohenlohé* alatt lévő Ts. Kir. Sereg August. 9. dikétől fogva 11. dikig *Náistadtnál* múltatott. Ezen idő alatt nem történt semmi nevezetes. — Az ezen Seregnek egyik részét vezérlő Gen. H. *Waldek* Aug. 20. dikán *Saarlouis* várossa alatt éppen a' *Glaszikig* *recognoscerozott*, és az ellenségtől észre nem vétettetett. — August. 24. dikén meg-érkezett ezen Sereg *Mertzig* mellé, 28. dikban a' *Mosella* vizén keresztül költözött, és 29. dikben nem messze *Thionville*hez *Rick* mellett táborba szállott, mellyben Hertz. *Hohenlohé*, és *Károly* Hertzeg is *Brüszszelből*, megjelenének. Gen. Gróf *Wallis* a' *Thionville* mellett lévő domboknak meg-szállására vala rendeltetve. — Midőn az után ezen dombokat Hertz. *Hohenlohé* is *recognoscerozta* volna, igen erőssen ágyuzott ki a' Várból réa az ellenség, de minden kár nélkül. — 30. dikban a' *Thionville* körül fekvő fatuk fegyverekből ki-öltöztetettek, eleség-béli adó vettetett

vettetett réájok, 's némely rakáson lévő zab, széna, és szalma el foglaltatott. — A' *Lukner Metz* mellett fekvő *Sergeinek* külső vigyázói egy *Wurmzer* tsaportra bökkenvén, ezek által az ellenségnek vezére meg sebesítettett, 7 *Frantziák* el fogattatnak, és a' többek el szaladtak. — 31-dikben H. *Waldek* fél mértföldnyire *recognoscerozott Metz* mellett. Semmi nevezetes dolog itt nem történt. — Ezen *Bétsi Udvari Ujjságban*, melly *Sept. 5-dikéig* nyúlik, semmi nevezetes nintsen: arról hantsen benne egy szó emlékezet is, hogy *Printz Waldeknek* bal karját az ellenségnek ágyu golyóbissa elhordta volna. Egy *Richmontból* *Sept. 7 dikén* indult tudósítás pedig azt erősíti, hogy egészzen ketté szakasztatott, és csak 7 tzólnyi maradt meg belőlle.

A' *Berlini Udv. Ujjság* ezt a' tudósítást téfzi *Verdün* várának meg vételéről: — „A' *Pruszszus* *Sergek* *Aug. 30 dikán* foglalták el a' *Werdün* mellett lévő tetöket. Az ellenség egész nap ágyuzott réájok, de nem ért egy embert is. Ezen *Sereggel* jelen vala a' *Király*, és a' *Braunschvájgi Hertzeg*. A' málik oldala felől a' *Városnak* feküdt *Pruszsz. Gen. Hertzeg Hohenlohé* a' maga *Sergivel*. *Gen. Kalkreuth* pedig úgy állította-meg a' *Mosa* vizének bal partján a' 3-dik *Pruszsz. Serget*, hogy a' várost is bé rekesztze, de az ellenséget is szemmel tartsa *Clermont* felől. *Estvéli 7 órára* ezen 3 táborok között mindenik elejébe egy egy *battéria* állítatván fel, az ágyuzás ezekről 11 órakor egyszermind el-kezdett, és egészsz 1 óráig tartott, de csak tsendesen. — 1-től fogva 3 óráig halgatás volt. Ekkor ismét meg szollalván az egyik *battéria*, reggeli 7 óráig dolgozott, 's mind öltve 4 házak gyúltanak-meg a' *Várban*. Az ellenség keményen ágyuzott ki felé, de minden haszon nélkült; mivel a' *Prusz. Sergek* dombokon feküdtenek, és a' *Frantziák* fel felé kéntelenítettének lövöldözni. Sok bombájok hullott a' *Prusz. battériákra*, melyek 1 *Strázsamestert* megöltének, és 3 köz-embert meg sebesítettének. „

„ Sept. 1-ső napján Májor *Hompes* ismét béküldtetett, és a' város másodíkszor-is fel-kéretetvén, 24 órányi gondolkodásra való idő adatott a' Frantziáknak, mellyet ezek igen nagy alázatossággal el-is fogadtanak, és az ostromhoz tétett készülétek azonnal minden felöll meg-is szüntek. — — Sept. 2 dikán, midőn a' Pruszizus Sergek a' jövő északára ismét uj készüléteket tenének, ki-érkezett a' városból a' jeletés, melly szerint a' városnak fel-adása ezen 2 fel-tételek alatt ígértetett — 1-ben). Hogy a' benn lévőknek szabad elmenetel engedjessék. — 2-fzor.) Hogy a' Frantzia katonák a' magokkal a' városba hozott 4 ágyukat is ki-vihessék. Ekkor a' Király rendeléséből Gen. *Kalkreuth* dél után minden őrizet nélkül a' városba bélovagolván, ezen öröm kiáltások között: *éljen a' Pruszizus Király!* betsüllettel fogadtatott, és minck-utána a' *Tanáts-háznál* mindeneket jó rendbe szedett volna, a' Frantzia 2 Bataliónok, és valami kevés lovasok, fegyveresen, szép rendel, a' városból ki-jövének, mellyel a' Prusz. Sergek a' várat és kapukat el-foglalák.

Az a' *Namur* városa béli 4 dik Septemberi tudósítás, melly által *Thionvillének* bé-vétele erősitetett, kétség kívül nem igaz; mivel ezen város még Sept. 6 dikán kezdetett ágyuztatni. Sept. 5 dikén fel-kérettetett a' mi Sergeinktől: de tsak azt felelte — „hogy abból a' mi *Párisban* foly, semmit sem tud; maga pedig *Thionville* városa, a' *Nemzethez*, a' *Törvényhez*, és a' *Királyhoz* tökéletes hívséggel akar lenni, parantsolatot pedig, tsak a' Departamentom Elöljáróitól tartozik el-fogadni. — — Midőn a' *Thionville*-béliektől a' városnak fel-adása másodíkszor-is kívántatott volna, ekkor ilyen feleletet adának: — „Mi magunk-is nyögünk a' Frantzia Országot nyomó veszedelmek alatt. Azokban a' bűnös tselekedetekben, mellyek a' Frantzia Kronikákat örökösön meg-bélyegezték, mi soha részesek nem voltunk, 's nem is lészünk. A' betsületet szerető emberek, tsak a' meg-hivat-tatásra.

tására és fenyegetődzésre magokat nem adják-fel.

Az Europai Státusok Politikája, melly egy darab időtől fogva az Anglus Kabinétnak fetét fátyola alatt a' világ előtt csak nem egészszön el titkolva őriztetik vala, már ma egy kevésbé előttünk-is ki-takartatván, már most leg alább a' Frantziák jövődö-béli állapotjáról bizonyosabban ítélhetünk.

Az Anglus Udvar, hogy az Europai Fejedelmek *Coalitiojába* bé menni ne kéntelenittessék, jobbra és balra igen sokáig tsapkodott. Tudni való dolog, hogy addig, mig *Anglia* magát, mint a' Spanyol Udvarnak mostani leg félelmesebb vetelkedő társa, bizonyoson ki nem nyilatkozattá, a' *Spanyol Udvar*-is tulajdon veszedelme nélkül háboruba nem elegyedhetett, és a' Frantziákhoz-is ugy kéntelenített magát viselni, mint *neutralis* fél.

Ez a' dolog így folyt bizontalanságok között sokáig. *Bétsből* azonban *Londonba* küldtetett *Starentberg*, a' ki rész szerint a' Tsászár ditsőségeen véghez ment meg-koronáztatását jelentette, rész szerint pedig az *Anglus Udvar*t a' nevezett *Coalitio*-ba való bé-állásra hívta. Ugyan ezen időben hasonló jelentések tétettenek vala a' *Madriti Udvar*nál is. Azonban meg-történtenek a' Frantzia Udvaron a' múlt 20-dik Juniusi méltatlanságok; véghez mentenek a' 10 dik Auguslusi iszonyu gyilkosságok; és mind ezeket a' 16 dik *Lajosnak* Királyságából való fel-függesztetése nyomban követte. Nintsen pedig olyan *sa Politikus* a' világon, a' ki azt magával belső-képpen el hitethette volna, hogy az Europai Fejedelmek a' mostani környül állások között egy Koronás Fővel ilyen méltatlan alatsóságokat büntetlenül el-követetni, meg-engedhetnek.

Ezek vóltnak azok a' környül-állások, mellyek az egy más között szüntelenül leg alább alatsomban való vetelkedésben lévő *Anglus* és *Spanyol Udva*.

Udvarokat egy-mással annyira egyefítették, hogy a' Frantziákra nézve ezen következő 5 pontumokban meg egyeznének: — 1. *ben.*) Költsönösön kezelséget valolnak egyik a' másiknak mind belső, mind pedig külső tartományaikra és birtokaikra nézve. — 2. *szor.*) Minden köztök elő fordulandó egyenetlenségek és egyéb politikai kételkedés alatt lévő dolgok, az alatt, mig Frantzia Ország tökéletesen helyre állittatik, *in Statu quo* maradjanak. — 3. *szor.*) Ha a' már fenn álló *Coalitio*, Frantzia Ország öldöklő fákjájának ki-oltására elégséges nem tanálna lenni, így a' *Spanyol és Anglus Udvarok* is arra kötelezik egy-más között magokat, hogy a' *Coalitio*ba belé állanak, és a' magok szövetségeseiket is az ebbe való belé-állásra tehetségek szerint igyekeznek réá venni. — 4. *szor.*) Ez alatt pedig mind ketten fegyverhez fognak készülni, hogy ha a' szükség kívánádjá, egyszeriben jelen lehessenek. — 5. *szor.*) A' békéség és tsendesség helyre állittatásának alkalmatosságával pedig, mind ketten magok értelmeket fogják az iránt adni, mi-némű Uralkodás-formájának kell annak lenni, melly Frantzia Országot jövendőben hasonló gyilkos Revolútióktól meg-óltalmazhassa. — Ezen plánum szerint tehát, jó északát 1200 Törvény-hozó Frantzia *Solonok!* — néktek is kevés idő múlva ez lesz *Symbolumotok: nos quosque florimus.* — Egy olyan *Congressus*, mint a' milyen nem régiben Hollándiának *Hága* nevű fő városából, az Ausztriai Belgáknak II. dik *Leopoldot*, 's velle edgyütt a' jó békéséget vizsgálta vala, egy ilyen *Congressus* fogja kevés idő múlva *Luxemburgból* vagy más valamelyik fő városból azt parantsolni a' Frantziáknak *Párisban*, a' mit az Oroszok a' Lengyeleknek parantsoltanak vala *Varsóban*: — „ a' kézi-mester emberek és szántó-vetők oszoljanak széljel a' magok honnyokba, az elsők lássanak a' magok művekhez jó lelki-ismérettel, a' szántó-vetők pedig miveljék a' me-
zöket

zöket azzal a' bizonyos bizodalommal, hogy öket az ő tulajdonoktól senki meg-fosztani nem fogja, és egy ilyen *Congressus* fogja 16-dik *Tajost* a' *Frantziáknak* vizsgálza adni.

*Spanyol Ország*nak egy *Barcellona* nevű városából érkezett tudósítás Izerint, már Aug. 22 dike táján oly nagy készülleteket tétetett a' Király, mely a' *Frantziáknak* a' *Spanyolok neutralismussában* való bizodalmakat egélszén semmivé tette. A' lovaság számára meg-kivántató eleség a' szélekre szorgalmason takarított. *Kataloniában* mind azok a' szekerek, talyigák, lovak és öszvérek, melyek nélkült a' lakosok el-lehetnek, fel irattattanak, és meg parantsoltatott, hogy ezeket mindenek oly kéfszen tertsák, hogy mi-hellyest kivántatik, mindjárt elő állithassák.

Svédzia. — Az *Orosz Udvar*nak vagyon egy igen nevezetes *Lovas Rendje*, mely *Szent András Rendjének* nevezetik, és a' melyet a' nagy I. *Péter* állított fel. Ezen *Rendnek* keresztijét nem csak születt *Oroszoknak*, hanem más idegen nemzet-béli fő embereknek-is szokta az *Orosz Udvar* ajándékozni. Ezt hordozta a' szerentsétlen III dik *Gustávus*-is, mely az ő halála után egy néhány napokkal csak a' minap küldettetik vizsgálza, a' szokás szerint, az *Orosz Tsászárnéhoz*, de ezt már ezen *Tsászárné* az itju *Svéd Királynak*, és a' *Südermanlandi Károly* mostani *Svéd Régens Hertzegek*nek, az úgy nevezett *Neuifzky Sándor Rendjével* együtt, ismét vizsgálza küldötte.

Némelly repülő *Bétsi Levelek* azt irták ezen napokban, hogy a' *Svédziából* örökös számkivettetésbe küldettetik 4 nevezetes társai *Ankerströmnek* *Frantzia Országba* szándékoznának menni. Ez ugyan meg-történhetik: de bizontalan. A' *Frankóniai* kerületből *Norimbergából* leg-alább ezt az ellenkezőt irják róllok Sept. 10 dikén: — „A' *Svédziából* számkivettetésbe küldettetik *Gróf Horn* ötöd magával egy *Svédziai Professornak* neve alatt érkezvén-meg ide *Norimbergába*, innen *Augsburgon* keresztiül *Olosz Ország* felé vette útját. Még bizon-

talán vélt, hogy *Florentzidban* fog é ezen túl múlatni, vagy pedig *Romában*. — (Ha tanulás-képpen hozzá vetni ezen dologhoz szabad lenne, azt lehetne erősíteni, hogy ő, mint meg tért büös, bizonyosan *Romában* fog ezen túl múlatni.) — — Ezen Gróf *Horn* — azt írja továbbá a' *Norimbergai* tudósító — egy igen szép formájú ifju ember.

Isten! melly iszonyuságokat szokott szülni a' rozsfz társaság! édes atyák, melly nagy tiszteletre és örök jutalomra méltók vagytok, ha a' ti magzataitokat ettől meg-oltalmazni elég bõitsek, és elég szorgalmatosok lehetetek! — Rozsfz fiak, tanuljatok szüleitekhez való engedelmességet! Itt a' tükör! Itt következik tsupán érettetek, ezen ifju Gr. *Hornnak* egy érzékeny Levele, mellyet a' maga még máig is életben lévõ édes atyához a' múlt Máriz. 28-dikán a' tömlötzbõl küldött vala: „

„ Engedd-meg — így szoll — édes Atyám! szomorú szívemnek még ez egy vigasztalást remélni, hogy ezen iszonyu szerentsétlenségemben, egy szánakozó és könyürülõ atyával belzélhetek. Méltatlan vólnék ezen érzékeny indulatra, mellyel ezen kedves atyai nevezetet szájamon ki-hotsátom, ha az én bûnöm nagyságának érzése engemet, a' veszedelemnek torkából-is annyira fel nem tudna serkenteni, hogy azzal a' szabad-bátorsággal, melly egy maga bûneit igazán meg valló gonolttévõhöz sem illetlen, élhessek. Botsásd meg nékem azt, ha lehetséges, hogy én a' magam bûneimrõl elõbb vallást tettem az én Birámnak, mint az én Atyámnak. Eléggé meg-büntettettem már azért, hogy ezen a' világon másoknak inkább, mint sem annak tanátlásaihoz biztam, a' kit a' természet leg-elõsõ és leg-közelebb való barátommá tett vala. Én tudója valék szerentsétlenségemre, a' már meg történt szomorú esetnek. Az a' köz-jónak elõ mozgottására vonzó meg-tsaló vágyódás, és a' szabadgondolkodásnak azok az éretlen gyümöltsei ejteték az Országon és a' Királyon a' jelen-való nagy febes.

febet. Mennyiben bonyolódttam legyen én ebbe belő, már rész szerint nyomtatott irás, rész szerint élő szavaim által ki nyilatkoztattam. Ezen én minden tettetés nélkül való vallás-tételem és tselekedeteimnek meg-bánása által, 's nem magaimnak való kedvezésből keisegtetem magamat azzal, hogy leg alább annak a' szivnek meg illetésére, a' mely engemet mindenkor az igazságot betsüllenit tanított, jusom és igazam vagyok. Ah jó Atyám! Ha az én korosabb (meg értebb) időm béli magam viselkedetem meg nem egyezett is azzal a' jobbágyi hiveséggel és azokkal a' vallás-béli fundamentomokkal, mellyek mindenkor, a' te hozzám szerette-tett gyermekedhez való fővebb atyai intéseid valólanak: ne vess-el tsak ugyan még-is magadtól. Az én töredelmességem, mind előtted, mind pedig az Isten előtt elégséges lehet! 's a' t. Ezen Complótnak feje maga *Ankerström* is tsak 30 elztendő volt.

Zemlin 10. Sept. — A' Belgrádi régi és ujj lakosok ismét ölzve verekedtenek. Midőn közelebbről a' régi Belgrádiak a' külső várofsait Belgrádnak el foglalták, ekkor a' Belgrád-béli *Jantsárok* *Agájt*-is el fogták vala. Ezen *Agájt* mezittelen egy ágyura felzítve vitték-bé magokkal a' városra, és más nap u. m. Sept. 4 dikén egy oszlophoz kötözvén, a' Belgrádi Basának szemel előtt engedték a' napnak hévségétől egészsz nap süttetni és kinosztatni. Ezen kegyetlenség által edgyezésre akarták a' Basát indittani, e' pedig ágyuval kezdett nékiek ismét feleltetni. Estvéli 10 óraker 3 felől ütöttek a' régi Belgrádiak a' várra, és olly vakmerően, hogy már az első Sántzba lajtorjákat-is hánytának vala-bé: de visszsa verettenek. — — 5-dikben és 6-dikban ismét oszromhoz kezdettének: de ekkor-is szerentsétlenül; mivel a' Basa a' maga hivebb *Törökjeit* 5 tönként *Rátzok* és *Görögök* közé állitván, mindenkor győzedelmeskedett.

A' mi a' belső tudósításokat illeti; ezek most csak nem némák és süketek.

A' Keresztes Dámák Rendjének innepe a' múlt napokban szenteltetett, és a' Fels. Tsászárné, mint ezen Rendnek olzlopa, 28 Dámákkal szaporította ezen Rendet; kik között 4 Magyar Dámák-is találtnak u. m. Báró *Ortzy Lászlóné* született Gróf *Traun* Kis aszszony — Gróf *Pálffy Jánosné* szület. *Hohenfeld* — Gr. *Bothyániné* született *Zsigrai*, és *Orfity* Grófné született *Keglevits*.

A' Zagrábi meg halálozott nagy *Præpost Popovits* Ur helyébe tette ő Felsége ugyan azon Káptalan volt Kántorát *T. T. Sibarich* Josef Urat. — Olly hir szárnyált közinkbe, hogy *Otzakov* várának hajdoni Török lakosai rá-ütettenek volna ezen Várra, hogy azt a' Muszkáktól fegyveres kézzel foglalják viszfza; de nagy veszedelmekkel verettek viszfza, a' honnan a' nép között, mind *Konstantzinápolyban*, mind a' több Tartományokban zenebonák támódtak.

Tudósítások.

Alább irt, a' tiszteletre méltó Közönségnek jelentem; hogy én Néhai Anglus Theologusnak *Burkitt Wilhelmnek*, az Ujj-Testamentomi Sz. Könyvekre, illyen Titulus alatt: *Expository notes, with practical observations, on the new Testament, of our Lord and Saviour Jesus Christ*, Angliai nyelven irt, Németre pedig, ama híres *Rambach Fridrik*, nagy érdemű és Tudományú Ur által fordított, és *Practische Erklärung des Neuen Testaments* Titulus alatt 1763 's következő elztendőkb, Halában több

több darabokban ki-botsátott Könyvéből, azt a Rész, melly a' Közönséges Leveleknek világosítását magában foglalja, Magyarra fordítottam, és ki-botsátom, ezen Tzim alatt: *Az Ujj-Testamentomi Közönséges Leveleknek u. m. Jakab, Péter, János és Judás Sz. Apostolok Leveleiknek, a' Keresztényi jó életre oktató Tanúságokkal és Intésekkel, tellyes rövid világosítása:* írta Angliai nyelven *Burkitt Wilhelm Eszfekszia Tartományban Dedhám néhai Prédikátor és Vikárius.* 's a' t. Völt ez a' nagy ember a' Cantabrigiai Collegiumnak Tagja, sok elz-tendők alatt, az után pedig Dedhám Prédikátor és Vikárius, melly Hivatalaiban írta-is e' jelenvaló Munkáját. — Mellynek méltó ditséretére, azokra nézve a' kik előtt még esmeretlen vólna, illendőnek, de elégnék is itélem jelenteni; hogy ezt már Hivatalai folytatásának néhány elz-tendeji után, az Isten ditsőséget, és Felebarátinak, a' Kegyetség szerint való Tudományban leendő nevedéseket vévén magának tzélúl, minden Contraversziát félretévén, annyival inkább, a' régibb Világnak, azzal majd mindenkor együtt járt szokásához, magát leg kisebb részben sem alkalmaztatván, úgy írta; hogy a' *Textus*-is (abból, néhány verseket Szakaszokkába foglalván) a' Hittel és a' Sz. Irásokkal meg-egyező-képpen, rövideden meg-világosítja, és a' Kereszténynek, a' mondottakból folyó tiszteit 's kötelelségeit elő-adja, vagy a' Keresztényt, a' Hitre és a' Keresztényi jó életre a' Sz. Irásnak fennforgó Szakaszából ki-hozott Tanúságokkal és Intésekkel, oktatja és serkenteti. — Közönséges kedvelséget is talált ezen ő Munkája Hazafiainál; így hogy nem tsak életében, hanem halála után-is sok izben ujra ki nyomtattatott közöttök, és amany nagy ember, a' Prusz. Kir. Fő Consistor Tanátsosa, 's a' Sziléziai Evangel. Ekkles. és Oskolák Fő Inspector *Kumbach Fridrik* Ur-is, a' 12 dik kiadás szerint fordította ezt a' Német nyelvre; (mely fordítás után lett e' Magyar fordítás-is) a' kik pedig

pedig ezen Munkát esmerik, azoknak tulajdon tulajdosságot, több minden ajándékoknál; szeretik ezt, 's nagyra bicsülik. — A' jelentett Munka 30 árkusoknál több lesz; nagyobb 8 ad részben, tiltán, szép nyomtató papirosra, nyomtattatik *Pestén Patzkó Ferentz Ur* nyomtató műhelyében: Az első darabja, melly *Jakab és Péter* Apostolok Leveleiket, 's azoknak világosításokat foglalja magában mintegy 16 árkusokban; a' réánk jövő Leopoldi Pesti Vasárra készen lesz; a' mikor azt, nevezett *Patzkó Ur* Tipografiájában lehet találni; más helyeken lejendő tételhatása felől, mátféle fogom tudósítani az Erd. Közönséget. Az árát a' mi illeti, az árkusok számához fog az intézettel: az ilyen nagyobb 8 ad rész formátum, drágább ugyan más formáknál; de szebb is: azóban minél előbb lehet, úgy fog adattatni.

Szaboltsban T. N. Törös György Urnál táldtatnak: —

i.) Az 1781-dikbéli Afzfűzfűllő bor 80 átalag. — Az 1788-dikbéli afzfűzfűllő bor 65 átalag, és így mind öfve 145 átalag, melynek árra átaljában 25 Tsászár arany.

2.) Az 1788-dik béli mászás Hordó bor 115. Az 1784-dikbéli pedig 10; — mind öfve 125 átalag — melyeknek árrak átaljában 15 Tsászár arany. — A' kik Bétsben akarnak ezen borokat meg-venni, jelentsék magokat a' *Vad-piatzon* a' veres tövises Díznónál az 1-ső Stokban.